

Iskaja vsak dan razen nedelj in
prosim, ...
Iskaja vsak dan razen nedelj in
prosim, ...

Drastična redukcija mezd in plač v Nemčiji

Privatna miloščina je odpovedala

To priznava predsednik
guvernerje komisije za pobiranje
brezposelnosti

Berlin, 9. dec. — Kancelar
Brüning je sinoči odgovoril na
vprašanje Hitlerjevih fašistov z
govor, v kateri je posvaril nem-
ski narod, da bo predsednik Hin-
denburg razglasil obsešno sta-
nje, ako bo potrebno za ohrani-
tje ustave.

„V tej deželi ni nobene dru-
ge avtoritete kot ona, ki jo do-
da ustava,“ je dejal Brüning.
Njegova poslanica nemškemu
narodju je bila objavljena potem,
ko je predsednik Hindenburg
podpisal drastično zasloni nare-
dba. Ta naredba vsebuje 46 ti-
stih strani in je najdaljša od
vseh, ki jih je že vladala izdala.

Radikalni značaj te naredbe,
ki je postala zakon, ko jo je
predsednik podpisal, je razviden
iz redukcije mezd in plač. Vsem
državnim uradnikom bodo plače
zmanjšane za 9%, delavcem pa za
10%. Dalje naredba določa zni-
žanje cen življenjskih potreb-
ščin, stanarine in znižanje
brezposelnosti mere za posojila, bonde
in vknjžbe, javne in privatne,
od osem na šest odstotkov.

V političnem oziru naredba
vsebuje nemire v Nemčiji.
Pravila je negovane pravice
nemških državljanov do uni-
form, s katerimi se postavljajo
pripadniki političnih strank. Pa-
si ni bilo smeli nositi rjavih
oblek, člani „reichsbannerja“ re-
publikanskih uniform in komu-
nistov pa niso smeli nositi rdečih
trakov. Vsa politična zborovanja
in demonstracije so prepoveda-
ne do 2. januarja.

Naredba dalje protekta lastni-
ka zemljišč proti prisilnemu
prodajanju posestev na draž-
njo; nobena ponudba, ki pred-
stavlja manj kot 70% vrednosti
posestva, se ne sprejme. Ukrepi
proti potegnitvi kapitala iz de-
žele so poostreni z raznimi me-
rodami konfiskacije.
Državne avtoritete imajo ob-
stojne zahteve od državljanov
orožijev, oboroževanja
in uradnikov se kaznuje s
trimesečnim zaporom.

Komunisti so bili prvi, ki so
protestirali proti določbam za-
sne naredbe. Naslovili so svoj
protest Paul Loebe, predsedniku
Reichstaga, in zahtevali, naj skli-
če parlament na zasedanje 15.
decembra, na katerem se naj
razpravlja o odpoklicu naredbe.
Druge zahtevali, da parlament
razpravlja o finančnih, trgov

Vesti iz Jugoslavije

(Izvirna poročila iz Jugoslavije.)

Ljubljana, 20. nov. 1931.

Umrla so:

Naški bolnici v Hercegnovini je umrla učiteljica Gutsmandel.

Naški bolnici je umrla najstarejša žena Barbara Kačeva, stara 85 let.

Naški bolnici je umrla Josip Rastanjanec.

Naški bolnici je umrla Marku pri Ptuj se je zgodila smrtna nesreča. Marku je prišlo do roke puška, ki se je razila doma. Marku je prišlo do roke puška, ki se je razila doma. Marku je prišlo do roke puška, ki se je razila doma.

Mariborski obtoženec Palež

Mariborski sodišče bo v kratkem sodelilo zločinca Paleža, ki so mu našli že 14 manjših in večjih prestopkov. Ko se je Mohorko s samomorom umaknil sodišču, je ostal kot najhujši krivec v mariborskih zaporih še njegov pajdaš Palež. Na vesti ima polno posilstev, tatvin, ropov, roparski umor v Gačniku, vlovov itd. Sodišče čaka še poročila avstrijskih oblasti o Paleževih grehih v Avstriji, kjer se je akiral, nakar se bo pričela razprava.

Smrt za atentatorja

Beograjsko izjemno sodišče je te dni zaključilo razpravo zoper dva bolgarska atentatorja, Asena Nikolova in Konstantina Veljkovića, ki sta skušala s peklen-skimi stroji porušiti železniško postajo v Nišu. Veljković je stal pred sodniki, dočim je Nikolovu uspelo pobegniti. Sodišče je obsojilo oba na smrt, Nikolova v odsotnosti. Ali bodo nad Veljkovičem izvršili smrtno obsodbo, je še vprašanje.

Primorski komunisti pred rimskim sodiščem

Pred izrednim sodiščem za zaščito države v Rimu se je vršil proces proti skupini primorskih komunistov. Obtoženi so bili De Feo z Reke, Krebajl in Rovare iz Trsta, Pahor iz Komna, Cotič iz Ronk, Calassi in Germ iz Gorice, Trevisan in Furlan iz Gradišča, Marsetič in Valon iz Milja, Parovel iz Kopa, Lozej iz Pre-serja, Godnik iz Komna in Benzi iz Piamonte. Obtoženi so bili komunistične propagande, tajnega združevanja, rovanja proti fašističnemu režimu, širjenja prepovedanega tiska itd. Obsojeni so bili Benzi na 15 let in en mesec ječe, Pahor in Germ na 4 leta, Krebajl, De Feo, Calassi, Marsetič, Valon in Lozej na 3 leta, Cotič, Trevisan, Furlan in Parovel na 2 leta, Rovaro in Godnik vsak na 1 leto in 6 mesecev težke ječe.

Vatikan in Primorje

V Gorici je bil dolgo vrsto let za nadškofa Slovenec dr. Sedej, ki ni maral stopiti med fašiste ter tudi na vernike v tej smeri ni vplival. Te dni pa je Vatikan odstavil dr. Sedeja ter imenoval novega nadškofa namestnika v osebi Italijana, vnetega fašista in dosedanjega ravnatelja koperskega semenišča Giovanni-ja Sirottija, ki uživa vse apokopan-je pri fašistih in pri Vatikanu. Navada je, da vsakega od-stavljenega škofa papež odkliče s kakim odklonjenjem ali naslovom, dr. Sedeja pa so odstavili tako, kakor reducirajo pač podjet-je svojega delavca, ki mu ni všeč. In cerkev je tudi tako podjetje. Dr. Sedej fašistom ni ugajal, zato ga je Vatikan odstavil in namestil tam nekoga, ki bo skušal bolj vplivati na slovenske ver-nike fašistično. Pomagal bo po-italijančevati Slovence. In cerkvenemu dostojanstveniku je to dokaj lahko. Ta dogodek je le nov dokaz, kako cerkev povad-spuštuje zahteve in željo vladajo-čih družb, pa najsi bo to celo fašizem. In v tem zatiranju slo-venskih vernikov se je pri družil tudi Vatikan. Gliha vkup štrita.

Smrtna nesreča v gozdu

Iz vasi Čejnice so oddali sprav-lijat hile v Dašensko grapo nad Zelenimi na Gorenjskem posest-nik Kolar, njegov sin Jože in po-vestnik Peter Mesec. Ko so opo-ldne sedli h kosilu, je dejal sin Jože, da gre iskat kako jelšo, da napravi streho, da bodo vsaj med kosilom na suhem. Tedaj je namreč močno deževal

V boju za kruh

Za Prosveto spisal Nace Mikec

XVI.

Potovanje

Silno neljuba je bila Jožetu ta novica, pa kaj je hotel storiti. Hotel je biti blizu svoje žene, saj jo je vroče ljubil, ljubil čez vse na svetu. Prepričan pa je bil, da ga tudi Lenka ljubi nadvse. Poslovil se je bil od Alfreda. Poslovila sta se kot dobra prijatelja, obadva z upanjem, da se kmalu vidita v Ameriki.

Ko je Jože od Alfreda odšel, je krenil naravnost proti glavnemu trgu, kjer se je nahajala pisarna francoske proge. Uradnik mu pojasni, da se mora takoj odpeljati, če hoče priti do nedelje v Cherbourg, ker odpluje parnik "Olimpic" iz pristanišča Cherbourg v nedeljo ob deveti uri dopoldan.

Jože si je vzel listek pri omenjeni družbi in se je šel isto noč odpeljati. Sedel je slučajno celo noč sam v kupeju in kar ni dremal od utrujenosti, je pa premišljeval o svoji ženi. Bolj pa, ko je o tem premišljeval, bolj si je sam sebi očitil, da nekaj ni storil pravilnega. Očital si je, da je poročil svojo izvoljenko, ne da bi ji poprej preskrbel ognjišče in bivališče.

"To ni možgati!" tako je sam sebi rekel. S to mislijo se je ves čas ukvarjal. Zdelo se mu je, kakor da bi ptico, ki je na vrtu veselo žvrgolela, ujel in jo imel zaprt v tesni kleti. Trudil se je, da bi se sam s seboj sprizajnil, pa mu ni uspelo. Ves pot je postal. Niti dobro se ni zavedel, kdaj so ga slovesno pozdravile praznične oblečene, s srebrnim pokrite Karavanke, ko se je peljal mimo njih. Niti ni alikal dobrih mater kraljice Karavank, ki so očaku Triglavu lepetaje pripovedovale, da jih brez slovesa zapuša ob tolikih sinovih tudi pridni Jože, ki je v njih vznjožju zagledal luč sveta. Zadnji blagoslov so mu dale, ko se je pripeljal v Beljak, blagoslov, ki se je glasil: Zdravstvuj! Sreča te naj spremlja in ne pozabi na nas...

Na beljaskem kolodvoru je Jožeta klic "Vsi izstopiti!" prebudil iz njegovega premišljevanja. Hitro je izstopil in šel je proti čakalnici.

"Kam se peljate," ga vpraša vratar.

"V Ameriko!" odgovori Jože.

"Kar tje k onim na desno v kot, tam so Amerikanci," mu veli vratar.

Jože se približa gruči kakih štiridesetih, bili so možki, ženske in tudi nekaj otrok vme. Jože postavi svoj kovček k drugim. Čudno so ga valjzjali, naposled so ga jeli nekaj sprasavati pa jih ni razumel, bili so sami Poljaki. Slabotni, če tudi še mlajši ljudje. Iz dveh bi komaj skoval enega Jožeta.

Iz kota sem je buil nek močnejši, nekako petindvajset let star človek, ki se je vedno bolj rinil proti Jožetu in se naposled prirnil do njega in ga plaho vpraša:

"Kam pa, kam?"

"V Ameriko!" mu odgovori Jože.

"No, sedaj sva vsaj dva Slovenca skupaj!"

"Od kod pa si?" ga vpraša Jože.

"Iz Gorenjske vasi pri Ribnici, če veš, kje je to, a?"

"Vem, na Dolenjskem. Kaj te je napotilo v Ameriko?" ga vpraša Jože radovedno in obenem iskajoč utehe zase.

"Hm, kaj me je napotilo? Saj veš, revščina! Pa, če že nečes, ti jo podrobno povem. Imam v Gorenji vasi malo posestvo. Moj